31/05/2020

Θεόδωρος Δηλιγιάννης- Η ιστορία ενός σπουδαίου Έλληνα

/ Ιστορία - Εθνικά Θέματα

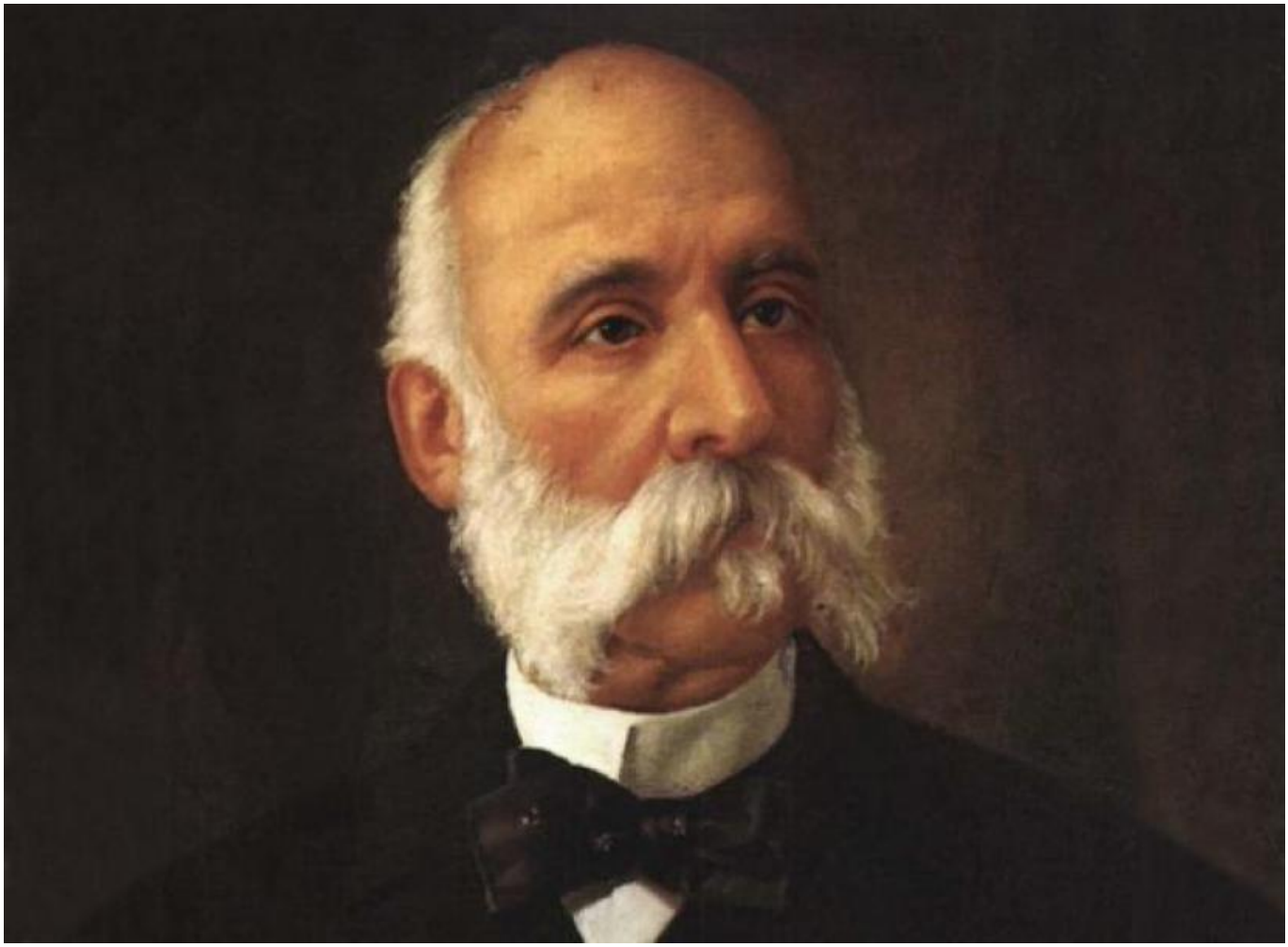

Ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης ήταν πολιτικός από τη Γορτυνία, απόγονος της ιστορικής και αρχοντικής οικογενείας των Δεληγιανναίων. Γεννήθηκε στα Λαγκάδια στις 19 Μαΐου 1824 και σε ηλικία 13 ετών έμεινε ορφανός. Σπούδασε νομικά στο Πανεπιστήμιο Αθηνών και ξεκίνησε την επαγγελματική του καριέρα ως ανώτερος υπάλληλος του Υπουργείου Εσωτερικών.

Στην πολιτική αναμίχθηκε το 1862 και από τότε εκλεγόταν συνεχώς βουλευτής, ως τη δολοφονία του το 1905. Το 1867 απεστάλη από την κυβέρνηση στο Παρίσι για την επίλυση του κρητικού ζητήματος, όπου απέκτησε υψηλές γνωριμίες. Όταν επανήλθε στην Ελλάδα, κατέλαβε διάφορες υπουργικές θέσεις (τρεις φορές υπουργός Εξωτερικών, υπουργός Οικονομικών και Στρατιωτικών). Έλαβε μέρος στο Συνέδριο του Βερολίνου και ανέπτυξε τις ελληνικές θέσεις, αξιώνοντας την

προσάρτηση της Ηπείρου, της Θεσσαλίας, της Μακεδονίας και της Κρήτης, ενώ διαπραγματεύτηκε την πλήρωση του κενού ελληνικού θρόνου, μετά την έξωση του Όθωνα.
Ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης διετέλεσε 5 φορές πρωθυπουργός (1885-1886, 1890-1892, 1895-1897, 1902-1903 και 1904-1905) και υπήρξε ο μεγάλος αντίπαλος του Χαρίλαου Τρικούπη. Οι δύο πολιτικοί κυριάρχησαν στην ελληνική πολιτική σκηνή το τελευταίο τέταρτο του 19ου αιώνα. Ο Χαρίλαος Τρικούπης ήταν ο εκσυγχρονιστής των καθυστερημένων δομών της ελληνικής κοινωνίας, ο Θόδωρος Δηλιγιάννης ο συντηρητικός πολιτικός, που εξέφραζε τη λαϊκή δυσαρέσκεια και τα κρατικοδίαιτα στρώματα που πλήττονταν από τα μέτρα του μεσολογγίτη πολιτικού.

Επί πρωθυπουργίας του έγιναν οι Πρώτοι Ολυμπιακοί Αγώνες της σύγχρονης ιστορίας (1896), ενώ την ίδια ώρα οι ελληνοτουρκικές σχέσεις βρίσκονταν στο χειρότερο δυνατό σημείο, λόγω του Κρητικού και Μακεδονικού ζητήματος. Ο Δηλιγιάννης, παρασυρμένος από διάφορους ανεύθυνους παράγοντες, ωθήθηκε στον ατυχή πόλεμο με την Τουρκία το 1897, με αποτέλεσμα να εξαναγκασθεί σε παραίτηση. Επανήλθε στο πολιτικό προσκήνιο πέντε χρόνια αργότερα και πρόλαβε να γίνει δύο φορές πρωθυπουργός πριν από το μοιραίο.

Το απόγευμα της 31ης Μαΐου 1905 ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης, ως πρωθυπουργός, πήρε το δρόμο για τη Βουλή, προκειμένου να παραστεί σε μία συνεδρίαση ρουτίνας. Στις 5:05 μ.μ. έφθασε με την άμαξά του στην είσοδο του Βουλευτηρίου, στην οδό Σταδίου, συνοδευόμενος από τον σωματοφύλακά του Γιάννη Πάνο.
Ένας άνδρας περίπου 35 ετών προθυμοποιήθηκε να του ανοίξει την πόρτα της άμαξας. Ήταν ψηλού αναστήματος, μαυριδερός, με ρούχα κόκκινα σχεδόν ξεβαμμένα. Ο ανύποπτος Δεληγιάννης τον ευχαρίστησε και κατευθύνθηκε προς τη μαρμάρινη κλίμακα της Βουλής. Τότε, ο άγνωστος με μια αστραπιαία κίνηση έβγαλε ένα μαχαίρι και το βύθισε στην κοιλιά του άτυχου πολιτικού.

Η φρουρά της Βουλής αιφνιδιάστηκε πλήρως, όπως και ο σωματοφύλακάς του, και μόνο ορισμένοι από τους παριστάμενους πολίτες αντελήφθησαν αμέσως τη σκηνή της δολοφονικής απόπειρας. Αμέσως κινήθηκαν εναντίον του, καταφέροντάς του χτυπήματα με τις γροθιές και τα μπαστούνια τους. Από την οργή του κόσμου τον έσωσε ένας λοχίας της Φρουράς, που τον μετέφερε βαριά πληγωμένο στο υπόγειο της Βουλής.

Εκεί, ο επικεφαλής της Φρουράς πληροφορήθηκε το όνομα του δράστη: Αντώνιος Κωσταγερακάρης. Ιδιότητα: Λεσχειάρχης – Χαρτοπαίκτης.
– «Τι έκανες μωρέ», του είπε.
– «Έκλεισε τα χαρτοπαίγνια και εψόφησα από την πείνα» ψέλλισε και μετ’ ολίγον

ξεψύχησε.
Η κατάσταση του Δηλιγιάννη συνεχώς χειροτέρευε. Υπεβλήθη αμέσως σε επέμβαση λαπαροτομίας από τρεις καθηγητές της Ιατρικής, αλλά κατά τη διάρκεια της εγχείρισης παρέδωσε το πνεύμα. Αν και χωρίς πολιτικά κίνητρα, υπήρξε η δεύτερη δολοφονία σημαίνοντος πολιτικού προσώπου στη νεώτερη ελληνική ιστορία, μετά τη δολοφονία του πρώτου κυβερνήτη Ιωάννη Καποδίστρια.

Ο Θεόδωρος Δηλιγιάννης κηδεύτηκε την επομένη με μεγάλες τιμές. Η καρδιά του φυλάσσεται στο ναό των Αγίων Ταξιαρχών στη γενέτειρά του, Λαγκάδια, ενώ ανδριάντας του έχει στηθεί στην είσοδο του Παλαιά Βουλής. Ο Γορτύνιος πολιτικός υπήρξε προσηλωμένος στον κοινοβουλευτισμό, ήταν δεινός ρήτωρ, ενώ δεν δίστασε να συγκρουστεί με το Παλάτι, όταν οι περιστάσεις το απαιτούσαν. Διακρινόταν, όμως, για την έλλειψη αρχών και τις δημαγωγικές του τάσεις.